

The Komarów 1914 Project – Integrated geophysical research of the battlefields.

W polskiej historiografii Bitwa pod Komarowem bardziej znana jest jako bój stoczony w tej miejscowości w 1920 roku przez wojsko polskie z armią bolszewicką. Należy jednak pamiętać, iż 6 lat wcześniej w trakcie trwania I Wojny Światowej w tym rejonie stanęły naprzeciwko siebie 5. Armia Rosyjska i 4. Armia Austro-Węgierska. Przez pierwsze dwa dni bitwy armia generała Pawła von Plehwe odpierała ataki wojsk austro-węgierskich dowodzonych przez generała Moritza Auffenberga, jednak 28 sierpnia sytuacja uległa zmianie, a w nocy z 1 na 2 września rozpoczął się odwrót wojsk carskich w stronę Bugu. Do dnia dzisiejszego szczególnie w lasach widoczne są relikty tamtych walk w postaci tranzei, ziemianek, dołków strzeleckich oraz kraterów po ostrzałach artyleryjskich obydwu armii. Spora część tego typu obiektów znajdowała się też na otwartym obszarze, ale została na skutek upływu lat i prowadzonej działalności rolniczej zniwelowana.

Dziedziną archeologii zajmującą się badaniem relikwów konfliktów zbrojnych jest archeologia pól bitewnych, która od kilku dekad prężnie rozwija się na świecie, głównie w Stanach Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Francji, Belgii. Jednakże, do tej pory nie została wypracowana skuteczna metodyka prowadzenia tego typu badań, a co za tym idzie, nie jest w pełni wykorzystywany potencjał nieinwazyjnych badań archeologicznych.

„The Komarów 1914 Project – Integrated geophysical research of battle field” ma za zadanie wypracowanie optymalnej metodyki prowadzenia badań nieinwazyjnych pól bitewnych. Do tego celu zostaną wykorzystane nowoczesne techniki archeologiczne, takie jak: prospekcja geofizyczna (pomiarów magnetycznych, profilowania i tomografia elektrooporowa, GPR) oraz zobrazowania teledetekcyjne (satelitarne, termowizyjne i multispektralne z drona, dane LiDAR).

Do realizacji tego celu zakładane jest: (1) przeprowadzenie szczegółowej kwerendy bibliograficznej oraz archiwalnej, która jest niezbędna do stworzenia bazy danych przestrzennych umożliwiających korelację z danymi pozyskanymi w trakcie badań nieinwazyjnych, (2) opracowanie i analiza numerycznego modelu terenu obszaru badań (100 km²), (3) przeprowadzenie badań powierzchniowych wspartych technologią GPS w celu weryfikacji zidentyfikowanych obiektów, (4) wytypowanie poligonów i przeprowadzenie wstępnych badań geofizycznych, (5) opracowanie metodyki prowadzenia zintegrowanych badań geofizycznych z użyciem pomiarów magnetycznych, profilowań elektrooporowych, tomografii elektrooporowej i georadaru (GPR), (6) przeprowadzenie szerokopłaszczyznowych badań geofizycznych z użyciem opracowanej metodyki wspartej pomiarami teledetekcyjnymi przy użyciu UAV, (7) opracowanie wyników pomiarów geofizycznych, określenie najskuteczniejszych metod badań nieinwazyjnych w konkretnych warunkach terenowych.

Wdrożenie „The Komarów 1914 Project” daje wyjątkową szansę opracowania najlepszej metodyki badań pól bitewnych przy użyciu zintegrowanych technik geofizycznych oraz pozwoli na rozpoznanie zachowanych relikwów bitwy pod Komarowem w 1914 roku. Wykorzystanie zintegrowanych metod geofizycznych oraz zobrazowań teledetekcyjnych na obszarach prowadzonych walk umożliwi rekonstrukcję i lokalizację nieznaną linię obrony oraz pozwoli na uzyskanie informacji odnoszących się do małych, niekiedy pojedynczych epizodów danej potyczki, które nie znalazły odzwierciedlenia w oficjalnych źródłach historycznych. Ponadto zostanie stworzona cyfrowa baza danych zintegrowana w systemie GIS w układzie współrzędnych Poland CS92, zawierająca mapy historyczne, współczesne mapy topograficzne, modele wysokościowe terenu, mapy z badań nieinwazyjnych oraz informacje dotyczące lokalizacji obiektów militarnych, ich funkcji i stanu zachowania, która pozwoli służbom konserwatorskim na dalsze podejmowanie decyzji związanych z ochroną pola bitewnego.